

הכנסת העשרים וחמש

יוזמות : חברות הכנסת קארין אלהרר
מירב כהן

פ/25/2824

הצעת חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון – הקמת נציבות זכויות נפגעי עבירה), התשפ"ג–2023

1. הוספת פרק ד' בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001¹, אחרי סעיף 31 יבוא :

"פרק ד' – הקמת נציבות נפגעי עבירה

32. הקמת נציבות נפגעי עבירה. מוקמת בזאת נציבות זכויות נפגעי עבירה. עבירה

33. תפקידי הנציבות תפקידי נציבות זכויות נפגעי העבירה יהיו :

(א) יישומו של חוק זה, תוך תכלול הליווי והטיפול בנפגעי עבירה ;

(ב) סיוע בקביעת מדיניות בעניינם של נפגעי עבירה, לרבות עריכת מחקרים ודוחות בנושא ;

(ג) קידום שיתופי פעולה ותיאום בין רשויות האכיפה השונות ;

(ד) סיוע בשיפור העברת המידע הנמסר לנפגעי עבירה ובהגברת המודעות לזכויות ולשירותים להם זכאים, לרבות הפצת זכותונים ודפי מידע אחידים מעודכנים לכלל הגופים ;

(ה) הצבעה על ליקויים הקיימים ברשויות האכיפה השונות והצעת דרכים לתיקונם ;

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

- (ו) מתן ייעוץ מקצועי והדרכת הגופים השונים
באשר לצרכיהם של נפגעי עבירה;
- (ז) קביעת קריטריונים למתן סיוע כספי לגופים
וולונטריים התומכים בנפגעי עבירה.
34. מינוי ממונה
מקצועי (א) הנציבות תוודא את מינויים של ממונים
ייעודיים לתחום נפגעי העבירה, בכל אחת מרשויות
האכיפה.
- (ב) הנציבות תפקח ותנחה את הממונים שמונו
לפי סעיף קטן (א) ותרכז את פעילותם.
35. נציב זכויות נפגעי
העבירה (א) שר המשפטים ימנה נציב זכויות נפגעי
עבירה (להלן – הנציב).
- (ב) הנציב יהא ממונה על ביצוע תפקידי
הנציבות.
36. כשירות לכהן כנציב 36. כשיר לכהן כנציב, אזרח ישראלי ותושב ישראל,
שהוא בעל תואר אקדמי וניסיון מוכח בתחום
נפגעי העבירה. הנציב יהא עובד מדינה ומינויו
יפורסם ברשומות.
37. עובדי הנציבות יהיו עובדי מדינה.
38. תקציב הנציבות 38. תקציב הנציבות ייקבע בחוק המסדיר את תקציב
המדינה באותה שנה, בסעיף תקציבי נפרד,
כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–
1985.²

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק מבוססת על המלצותיה של הוועדה הבין משרדית לבחינת הטיפול בנפגעי עבירות מין
בהליך הפלילי (דו"ח ברלינר), אשר פורסמו בחודש דצמבר 2019.
תפקיד הוועדה היה לבחון את הטיפול בנפגעי עבירות מין לאורך כל ההליך הפלילי, לאתר קשיים
בפניהם עומדים נפגעי עבירה ולהציע פתרונות. אחד מהפתרונות המוסדיים שהציעה הוועדה, היה להקים
נציבות נפגעי עבירה (עבור כלל נפגעי עברה, ולא רק עבור נפגעי עברות מין), אשר תוודא את יישומו של
חוק זכויות נפגעי עבירה, התשמ"א–2001 (להלן – החוק).

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

כשם שקיימות נציבויות המוודאות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, ושוויון הזדמנויות בעבודה, כך מבקשת הצעת החוק להקים גוף שתפקידו יהא לדאוג ליישום של החוק, ולוודא שהזכויות והשירותים שמקנה החוק, יונגשו לנפגעי העבירה בצורה מיטבית, בשים דגש על כך שאין די מודעות בקרב הציבור על הזכויות שמקנה החוק.

המציאות כיום היא שהרבה נפגעי עבירה לא ממצים את זכויותיהם, ולא מנצלים את השירותים שמגיעים להם. רבים מנפגעי העבירה מרגישים מנותקים וממודרים מרגע בו הטיפול בהליך עובר לידי המדינה, וחווים התמודדויות נפשיות קשות כתוצאה מחוסר הוודאות. הצעת החוק מבקשת לתקן עוול זה.

כמו כן, הנציבות אמורה להוות גורם מרכזי גם לגופים המטפלים בנפגעי העבירה בשלבים שונים של ההליך הפלילי. הנציבות תספק מקור לקבלת מידע, ייעוץ וסיוע, לא רק לנפגעי העבירה כאמור, אלא גם למערכות אכיפת החוק המלוות את ההליך הפלילי בשלבים השונים. בנוסף, על פי הצעת החוק, הנציבות תוודא את מינויים של ממונים ייעודיים בכל גוף (רפרנטים), מולם תקיים הנציבות קשר עבודה רציף ומשותף.

הצעת החוק נוסחה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת קארין אלהרר (פ/23/2599 ; פ/24/622). הצעת החוק זהה לפ/24/622 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז באדר התשפ"ג (20.03.2023)